

Jaarverslag werkgroepen IVN-afdeling Noord-Midden Achterhoek 2024

Jaarverslag van de KIWI-activiteiten van 2024

	Aantal bezoekers (ongeveer)
7 april: Medler LenteFair, Vorden	40
11 mei: Keidagen, Lochem	60
19/20 mei: Kasteel Widenborch, Vorden	40
15/16 juni: Manana, Manana	50
14 juli: Imkerdag Lebbenbrugge, Borculo	25
3 augustus: Fiets de Boer op	30
10 november: Slachtvisite, Barchem	50
9 december: vogeltaarten maken	15
13/14 december: Goede Doelen Markt, Lochem	80

Totaal een kleine 400 bezoekers

Meest bijzonder waren de volgende activiteiten:

De markt bij kasteel Wildenborch werd als zeer plezierig ervaren. De mensen die de markt bezochten, waren erg geïnteresseerd. Zodat er veel leuke gesprekken ontstonden.

Ook de Goede Doelen Markt was een hoogtepunt. Er hebben veel mensen geholpen bij het maken van de taarten en we hebben de 60 vogeltaarten die gemaakt zijn ook allemaal verkocht. Er waren veel complimenten voor de taarten!

Werkgroep Landschapsbeheer

De werkgroep is het voorjaarsseizoen op 6 januari begonnen met vrijmaken van houtopslag op stuk terrein in het Stelkampsveld aan de Muldersweg. Na afloop zijn we naar museumboerderij de Lebbenbrugge gegaan voor glühwein, warme chocolademelk en oliebolletjes.

Tijdens de werkdag op 3 februari aan de Slagmanskijk in Ruurlo kregen we bezoek van een fotograaf van Mens en Natuur, het tijdschrift van IVN. Leuk dat poseren, maar het werk schiet niet op. We moesten dus nog een keer terugkomen om het werk af te ronden. Het artikel in Mens en Natuur was een leuk stukje promotie voor de IVN NMA en de werkgroep Landschapsbeheer.

Door slechte terreinomstandigheden kon het wilgenknotten op 20 januari niet doorgaan. De 'Praktijkochtend Groene Vrijwilligers Berkelland' bood daarvoor een goede oplossing. Op initiatief van Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG), Staatsbosbeheer en de gemeente Berkelland konden wij met andere vrijwilligers uit de gemeente Berkelland aan de slag in het Needse Achterveld. Een prachtig natuurgebied dat vrijgemaakt moest worden van ongewenste hout opslag. De organisatoren hadden voor een heerlijke lunch gezorgd.

4 november was de Landelijke Natuurwerkdag. Ook dit jaar was IVN NMA als medeorganisator direct betrokken bij het evenement dat door SLG, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten wordt georganiseerd. Fijn was de grote opkomst van vrijwilligers uit de wijde omgeving, tot Winterswijk toe. Aangevuld met betrokken natuurliefhebbers kwamen we weer op ruim 60 deelnemers. Verheugend was ook dat we dit jaar 8 jeugdigen in de leeftijd van 12 tot 15 jaar mochten verwelkomen.

We hebben het jaar 2024 afgesloten met het knotten van wilgen in Laren en Lochem. Bij Hermine van der Does van het Glas en Licht Atelier werden we traditioneel weer onthaald op heerlijke soep en belegde broodjes. Aan de Nijkampsweg in Lochem waren we door de slechte omstandigheden al veel te lang niet meer geweest. Dat had natuurlijk z'n weerslag op de hoeveelheid werk. In twee werkochtenden hebben we de klus kunnen klaren, hulde aan alle harde werkers.

Cijfers.

Gemiddeld aantal deelnemers per werkochtend: 18

Gemiddelde duur per werkochtend: 4 uren

Aantal gewerkte ochtenden: 14

Aantal verschillende werklocaties: 9

Aantal aangeplante struiken: 32 meidoornstruiken.

Aantal strekkende meter gerealiseerde vlechtheg: 30

Aantal geknotte bomen: 76

Aantal onderhouden fruitbomen: 30

Aantal hectaren onderhouden heide: 4

Aantal onderhouden poelen: 1

Aantal strekkende meters berm of weg, opgeruimd zwerfafval: 6000 te Ruurlo

Nieuwe vrijwilligers zijn van harte welkom !!

Werkgroep verenigingsavonden

Verslag Silversterwandeling 6 januari.

Op deze zaterdagochtend zijn we met 25 wandelaars gestart bij de Lebbenbrugge. Na een lange periode van regen is het vandaag gelukkig droog. Maar het voelt koud aan en de midwinterhoorn blazer moeten flink aanpoten om hier en daar de tonen te laten horen. De paden zijn redelijk begaanbaar, af en toe komen we een grote plas tegen. Na de wandeling wordt de ochtend voortgezet bij de Lebbenbrugge. Ook niet wandelaars komen erbij. Er is door verschillende IVN leden gezorgd voor chocolademelk, glühwein, oliebollen en kniepertjes. Ook is er van alles te knabbelen. Ineke heet iedereen welkom. Ook de groep landschapsbeheer komt erbij. We zijn dat met een groep van 65 personen. Een goede opkomst. Het is erg gezellig en na afloop bedankt Ineke voor de hulp en aanwezigheid. De programmaboekjes voor 2024 worden uitgedeeld.

Verslag 23 januari De pub quiz.

Met vier leden van de werkgroep hebben we een natuur quiz in elkaar gezet. Het is veel werk geweest maar we waren trots op het eindresultaat. Het is alleen jammer dat er maar 15 leden op de quiz aanwezig zijn geweest. De groepssamenstelling hebben door nummers achter op een kaartje ingedeeld. Hierdoor spelen de leden met IVN die men nog niet zo goed kent. Dit is een goede gelegenheid om kennis te maken. De quizvragen gaan allemaal over de natuur en zijn in blokken van tien vragen ingedeeld. De laatste ronde, na de pauze is een ludieke ronde waarin de groep ook weer punten kwijt kan raken. Misschien dat we het volgend jaar weer zo'n quiz maken. Dan hopen we op meer belangstelling. Er waren 16 leden aanwezig.

Verslag van de verenigingsavond van 27 februari.

Het thema van de avond is natuurlijk water. De avond is gehouden in het Stadhuis in Lochem. Het is improviseren want er is een verbouwing gaande. Toch lukt het ons om de 40 belangstellenden een plekje te geven. Er waren 5 van de belangstellenden nog geen lid. De avond wordt ingeleid door Sanne Schaap. Zij vertelt dat Michiel Schaap (haar vader) ons zal vertellen over water om ons heen. Michiel is boswater en ecooloog en vertelt ons over zijn zorgen over schoon water. Michiel geeft uitleg over water en de problemen van extreme weer omstandigheden. De natuur heeft te kampen met gevolgen van te veel water en te lange droge periodes. Daarnaast heeft hij schitterende foto's gemaakt over de diverse dieren die in en op het water leven. Het was een erg mooie avond ondanks dat het verhaal niet tot vreugde stemt. De mooie foto's van wat er leeft en wat er gedaan wordt om oplossingen te zoeken geven toch dat we ons niet hopeloos moeten voelen.

Verslag van de verenigingsavond van 26 maart.

Vandaag hebben we Louisa Remesal van het waterschap Rijn en IJssel uitgenodigd. Zij vertelt ons over het project tussen Vorden en Ruurlo. Er zijn projecten uitgevoerd om het water langer in het gebied te houden, tegen verdrogen en om extreme weersomstandigheden aan te kunnen. Dit onderwerp spreekt veel bewoners van het gebied aan. Daarom waren er veel

niet IVN leden naar deze verenigingsavond gekomen. Door de betrokkenheid in het gebied zijn er veel vragen gesteld. In goede interactie zijn kritische vragen gesteld. Er is een goede opkomst, 40 leden en 8 niet leden. Het is een leerzame avond geweest, over veertien dagen gevolgd door een wandeling in dit gebied door Homme. Homme heeft de bezoekers attent gemaakt op de wandeling op landgoed 't Medler. Daar is te zien hoe het project van Louisa er uit ziet. Homme bedankt Louisa voor de leerzame avond.

Verslag van de verenigingsavond 23 april.

Vanavond is een combinatie avond van ledenvergadering en verenigingsavond. Gerard Wesselink is 25 jaar lid en krijgt een lintje opgespeld. En Wybren Jouwsma is tot erelid benoemd. Hij maakt van de gelegenheid gebruik om ons een spoedcursus Friese vogelnamen te geven. Brain Versaevel wordt voorgesteld als aanvulling van het bestuur, te zijner tijd zal hij het voorzitterschap overnemen van Ineke. Alle huidige bestuursleden blijven nog aan.

Na de koffie is Femke Maes onze gastspreker. Ze werkt als ecooloog bij Vitens. En vertelt waar ons water gewonnen wordt en hoe Vitens de eigendommen rond de tappunten zo natuurvriendelijk mogelijk inricht en beheer houdt. Een leerzame avond. Er waren ongeveer 36 leden aanwezig. Anita heeft ons in de pauze verwend met lekkere koek. En Ineke heeft Femke bedankt nadat er nog een vragenronde was.

Verenigingsavond van 28 mei.

Op deze avond neemt Jacco van Langen projectmanager bij het waterschap Rijn en IJssel ons mee in een zeer interessant over de geschiedenis van de Berkel. Hij is als project manager al vele jaren betrokken bij de huidige en toekomstige ontwikkelingen van de Berkel. Hij vertelt over hoe de rivier stroomt vanuit het Duitse Munsterland en bij Rekken met grote vaart ons land binnen voert, via Lochem en Almen naar Zutphen waar ze uitmondt in de Berkel. Er waren rond de 60 mensen aanwezig waarvan een deel niet leden. Het was een zeer succesvolle avond die door Johanna Logtenberg werd ingeleid.

25 juni, wandeling op Hagenbeek.

Vandaag is er een wandeling gepland in samenwerking met de plantenwerkgroep. Het thema van dit jaar is water. Hagenbeek is een uniek stukje natte natuur van Staat Bosbeheer. Er zijn in deze tijd prachtige planten te zien. Een ook zijn er veel vlinders, libellen en andere insecten en natuurlijk kikkers. Na de inleiding gingen we met 18 deelnemers op pad. Het is vandaag snikheet. De orchideeën bloeien nog wel maar er zijn er toch al heel wat uitgebloeid. Bijna aan het einde van de wandeling worden we getrakteerd op koffie met heerlijke cake. Het was voor

sommige deelnemers haast te warm om te genieten van dit prachtige stukje natte natuur.

Dinsdag 27 augustus: excursie elke druppel de grond in.

Wij gaan die avond op stap met twee projectleiders van het waterschap Rijn en IJssel. Het zijn Daniel Nieuwenhuis en Henry Mentink en zij werken vanuit dit waterschap, nauw samen met grondeigenaren om water in de haarvaten van het watersysteem vast te houden. Op het erf van boer Ronnie ter Woerd ergens tussen Groenlo en Eibergen krijgen we in de buitenlucht vanaf half 8 een inleiding over het programma Elke Druppel De Grond In. Daarna gaan we het veld in, waarbij ze ons meenemen in de uitleg over het natuurlijk watersysteem, de bodemopbouw en de genomen of voorgenomen maatregelen. Rond half negen lopen we terug naar het erf. We zijn in totaal met ruim 20 leden en iedereen vond het erg interessant. De projectleiders zijn erg enthousiast over het project en zien dat steeds meer boeren aanhaken bij dit project. Er is dit jaar heel veel regen gevallen waardoor het project minder belangrijk lijkt, maar eenieder weet dat dit volgend zo weer anders kan zijn. Het gaat om: Waterkering, waterkwaliteit en kwantiteit en rioolzuivering

Verenigingsavond 24 september.

Na de vakantieperiode starten de binnen activiteiten weer. Op deze regeachtige avond zijn de kikkers en padden aan de beurt. De paddengroep Deventer heeft Mike Hulschler en Wanda de Winter gestuurd om ons over deze mitische dieren te vertellen. Voor de pauze vertelt Mike ons over het leven van kikkers en padden. Na de pauze vertelt Wanda ons over het werk van de paddengroep Deventer. Het is een leerzame en gezellige avond.

Er waren 35 personen aanwezig en 5 niet leden. Voor Mike is het fijn ons gidsen terug te zien van de gidsenopleiding Deventer.

Verslag workshop 22 oktober.

Rebecca en Diane houden vanavond een workshop met als thema: hoe werken we mee in onze eigen tuin om het droogte probleem aan te pakken. De avond bestond uit twee delen, in het eerste deel verteld Rebecca over het probleem van de droogte en gastspreker Andre Mensink verteld hoe hij en zijn vrouw dit in hun tuin hebben aangepakt. In het tweede deel zijn de deelnemers zelf aan de beurt. Aan de deelnemers is van te voren gevraagd om een tekening van een eigen tuin mee te nemen. Het is de bedoeling om samen een oplossing te zoeken om het warmte probleem aan te pakken. Bij elke groep was een deskundige aanwezig. Daarom is er bij deze avond opgave vooraf gevraagd om de groepen niet te groot te laten worden. Het is een leerzame avond geworden, er waren 20 IVN leden aanwezig. Andre Mensink hartelijk bedankt voor het invallen voor je vrouw. Zij was helaas ziek geworden.

Verslag 26 november.

Schoonwater uit de kraan is zo gewoon. Maar is het wel zo gewoon dat we daar elke dag weer gebruik van kunnen maken. Gert Jan van der Veen vertelt ons over het belang van schone rivieren. De invoelden van de bevolking en de industrie en landbouw. Nederland is eigenlijk een grote delta en wij zijn afhankelijk van het beleid van de ons omringende landen. Maar ook wij zelf kunnen veel doen, letten op de fosfaten in wasmiddelen die we gebruiken en zoveel mogelijk het regenwater niet op het riool laten afvoeren. Een hele interessante avond waar 40 personen aanwezig waren. Ongeveer 35 IVN leden en 5 niet leden.

Werkgroep wandelingen

De eerste wandeling van 2024 vond plaats op het Landgoed Suideras met als thema “Cultuur en Landschap met aandacht voor waterbeheer”. Met fris, bewolkt januari-weer was het een zeer geslaagde wandeling met 34 deelnemers en 4 gidsen. De horecastop vond plaats onder een hooiberg met buiten een vuurkorf. Als toevalstreffer mocht er een kijkje genomen bij het kasteel.

De wandeling in februari rondom de Bronsbergen is enthousiast bezocht. Met 25 deelnemers en 3 gidsen kon ruimschoots aandacht besteed worden aan het veengebied, de stuifduinen en de nieuw aangeplante boomsoorten.

De maartwandeling vond dit jaar plaats op Landgoed Ampsen. Met mooi zonnig weer, 42 deelnemers, waarvan er 16 geen IVN-lid waren en 4 gidsen was het een zeer geslaagde middag. Er waren 2 soorten wandelingen georganiseerd: een flinke doorstapwandeling met – voor deze ene keer - een bezoek aan de Sebastopol. De andere wandeling was een kortere educatiewandeling opgedeeld in twee groepen met het thema water.

In april bezochten we het eeuwenoude landgoed Medler. Waarschijnlijk door het droge en behoorlijk zonnige weer was de opkomst hoog. Met 80 deelnemers, waarvan 18 geen IVN-lid, en 3 gidsen was het enigszins puzzelen met de groepsverdeling. Maar alles is zeer goed verlopen en de reacties waren zonder meer enthousiast.

De meiwandeling vond plaats in het waterwingebied 't Klooster. Er wordt gewandeld langs en door verschillende weilanden van proefboerderij De Marke en langs de Markeplas richting 't Klooster. Het thema “Waterwingebied Vitens” en “Droogte”. Het was een zonnige dag met 17 deelnemers en 3 gidsen. Met een zeer geïnteresseerd publiek (waaronder 1 journalist) is het een zeer geslaagde wandeling geworden.

In juni werd gewandeld langs de meanderende Berkel te Almen. Met een uitleg over de historie van de Berkel en de later uitgevoerde werkzaamheden om natuurherstel te realiseren. Met 52 zeer geïnteresseerde deelnemers, waarvan 25 IVN-ers en 5 gidsen met mooi en zonnig weer een zeer geslaagde wandelmiddag.

In augustus was hitte voorspeld maar gelukkig viel het mee. Weliswaar een kleine groep deelnemers (23) waarvan 13 IVN-ers en met 3 gidsen een prettige gewaarwording met een wat kleinere groep per gids op stap te gaan. Met een wandeling in de schaduw van het noordelijkste bosgedeelte van Hackfort en daarna de Onderlaatse Laak op is de middag met groot enthousiasme ontvangen.

De Groenlose Slinge nabij de Lebbenbrugge in Borculo was in september het doel van de wandeling. Met 34 deelnemers waarvan 25 IVN-lid en 3 gidsen is genoten van de wandeling met het uitzicht over de Slinge. Mooi zonnig wandelweer met 23 graden en een licht windje.

Met 3 IVN-gidsen en 3 van Zutphen was men blij dat er met de regenvoorspelling een minder grote opkomst was. Met 50 deelnemers en 3 kinderen is er met 6 groepen gelopen. 2 Groepen die inzoomde op elke paddenstoel (een voor de kenners en een voor de beginners), voorts 2 groepen die een wat langere wandeling hebben gemaakt, een groep met kinderen en 2 green educators en een groep met de focus op het fotograferen van paddenstoelen. Iedereen heeft genoeg paddenstoelen gezien en was zeer tevreden.

In november staat de herfstwandeling door het bosrijke landgoed De Belten en een Pinetum met een verzameling van duizend verschillende coniferen gepland. Met 36 deelnemers, waarvan 17 IVN-ers, en 4 gidsen en de verhalen van de gidsen zijn veel enthousiaste reacties ontvangen.

Als laatste wandeling in 2024 vond de wandeling langs de Berkel in Borculo plaats. Met als thema “water” en waterwerken aan de Berkel, met aansluitend het verhaal van het voormalige kasteel Het Hof, kwam een groot deel van de geschiedenis van Borculo aan de orde. De reacties van de deelnemers waren unaniem zeer positief over deze cultuurhistorische wandeling. Het was prima decemberweer met een fris windje, een klein zonnetje en 7 graden. 34 deelnemers, waarvan 10 IVN-ers en 3 gidsen.

Op 19 september vond het jaarlijkse gidsen overleg plaats. Met een goede opkomst (18 gidsen) kan men niets anders zeggen dat het een geslaagde middag was.

Door vertrek van de coördinator wandelingen heeft een kleine groep gidsen de coördinatie voor 2025 opgepakt.

Er komt een leidraad voor de voorbereiding van een wandeling en dit kan in de Cloud terug gevonden worden.

Het gidsenuitje voor 2025 wordt door Johanna en Homme voorbereid en Karen en Gerard bereiden een gidsen voor gidsen workshop over de bodem voor in april 2025.

Totaal 396 deelnemers, waarvan 3 kinderen.

Aangevraagde wandelingen

26 mei

Aangevraagd door Partij van de Dieren Netwerk Lochem.

Herstel van natuurlijke watersysteem landgoed 't Medler

16 deelnemers

Gidsen: Henk Vording en Homme Siebenga

Bijzonder: PvdD Netwerk Lochem houdt nauwkeurig in de gaten wat ons jaarthema is. Vorig jaar naar aanleiding van het jaarthema Bossen, vroegen ze de wandeling op de Lochemse Berg aan. Dit jaar waren ze geïnteresseerd in de aanpak van de watersystemen en het samenhangende natuurherstel op 't Medler en landgoed Ampsen (zie ook 16 september).

27 juni

Aangevraagd door Humanitas Graafschap

Waarderingsuitje voor vrijwilligers die eenzame mensen bezoeken

Wandeling op landgoed Beekvliet, met veel aandacht voor planten en bloemen

7 deelnemers

Gids: Homme Siebenga

31 augustus

Aangevraagd door Nederlandse Kampeerclub

Aanleiding: het 65-jarig bestaan van kampeerterrein Valkenbelt, aan de Vordensebinnenweg
Wandeling op het Groote Veld.

20 deelnemers

Bijzonderheid: Wybren Jouwsma heeft deze wandeling gegidst. Hij is praktisch buur van deze camping. In het verleden heeft hij samen met deze camping nog bij de Raad van State gestaan. Zo hebben ze voorkomen dat er zich naast deze natuurcamping een lawaaimaker zou vestigen.

16 september

Aangevraagd door Partij van de Dieren Netwerk Lochem.

Landgoed Ampsen met speciale aandacht voor het waterbeheer

14 deelnemers.

Gids: Homme Siebenga

10 oktober

Aangevraagd door Tuinclub Lochem

Landgoed Ampsen, met speciale aandacht voor paddenstoelen

12 deelnemers

Gids: Alie Arfman

9 november

Aangevraagd door Hotel Hof van Gelre

Wandeling op de Hoge Enk en over de Lochemse berg

9 deelnemers, gasten van het hotel

Gids: Homme Siebenga

8 december

Aangevraagd door Museumboerderij Lebbenbrugge.

Wandeling op de Hoge Enk en over de Lochemse Berg

15 deelnemers

Gidsen: Alie Arfman en Homme Siebenga

Museumboerderij viert jaarlijks omstreeks deze tijd het Midwinterfeest. Traditiegetrouw verzorgt IVN NMA bij die gelegenheid gratis een wandeling voor belangstellenden.

Opvallend was dat er in beide groepen mensen meeliepen die het gebied op hun duimpje kennen en de verhalen van de gidsen met zeer interessante informatie konden aanvullen. Na afloop werden de gidsen beloond met erwtensoep en een zak oliebolletjes.

12 december

Aangevraagd door wandelclub van voormalige leden van Kiwani Almelo, gasten van Boetiek Hotel Bonaparte

Wandeling Lochemse Berg

15 deelnemers

Gidsen: Johanna Oudenampsen en Homme Siebenga

25 december

Aangevraagd door Hotel Hof van Gelre

20 deelnemers

Gids: Homme Siebenga

Hotel Hof van Gelre biedt met de feestdagen regelmatig arrangementen aan waarin een wandeling met IVN-natuurgids is opgenomen. (Zie ook 8 december). Deze eerste kerstdag was de belangstelling opvallend groot: 20 hotelgasten afkomstig uit het hele land, zeer geïnteresseerd in verhalen over de natuur van de Achterhoek. Na de wandeling werden we bij het hotel verwelkomd met een optreden van 3 midwinterhoornblazers.